

Uusi eurooppalainen Bauhaus

**E-kirje komission tiedonannosta
ja ehdotuksesta neuvoston
suositukseksi**

Eduskunta, ympäristövaliokunta 15.4.2026

Harri Hakaste YM

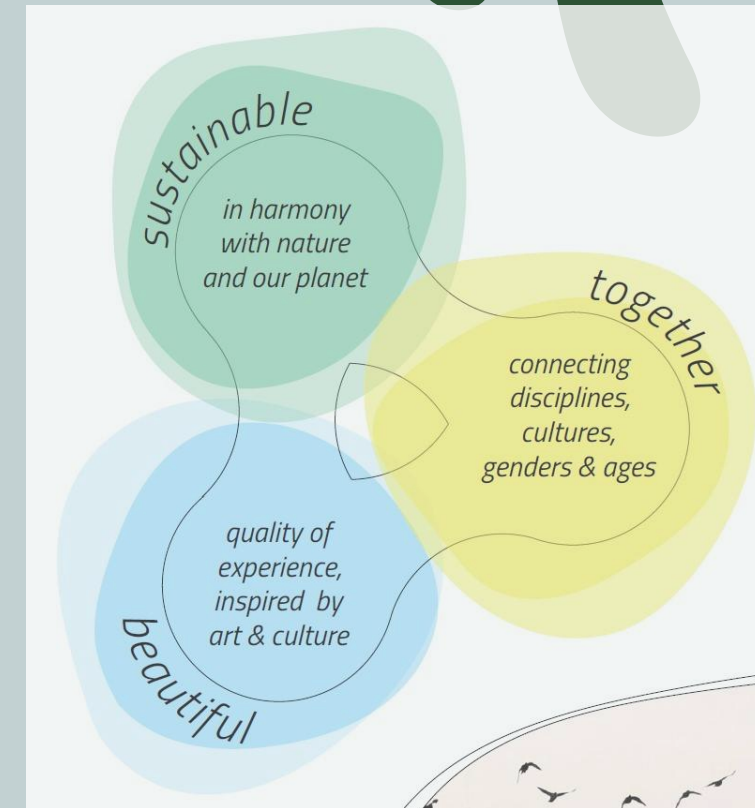
New
European
Bauhaus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Tausta

- New European Bauhaus on komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin 2020 käynnistämä aloite, jonka lähtökohtana oli kytkeä kulttuuri ja osallisuus yhteiskunnallisen muutoksen (vihreä/puhdas siirtymä) välineeksi rakennetussa ympäristössä.
- NEB on kasvanut aloitteeksi, jolla on yli 700 projektia Euroopassa ja sen ulkopuolella, lähes 2000 organisaation yhteisö sekä jäsenmaiden viranomaisverkosto. Aloite on tuottanut runsaasti työkaluja ja hyviä käytäntöjä.
- Suomessa NEB:in vastuuministeriöitä ovat OKM ja YM. NEB:in periaatteiden jalkauttaminen on tapahtunut arkkitehtuuripoliittisen ohjelman kautta. NEBin kansallinen yhteyspiste on Archinfo.
- Aloitteeseen on liittynyt merkittävää rahoitusta, uusimpana NEB Facility – rahoitusinstrumentti, joka jakaa 2025-27 120 m€/v Horisontti Euroopan kautta
- Komission kohtuuhintaisen asumisen pakettiin sisältyi **tiedonanto** ja ehdotus neuvoston **suositukseksi** NEBiin liittyen. Komission tavoitteena on vahvistaa NEB:iä osana ohjauskehikkoa. Tiedonannosta ja suosituksista on laadittu E-kirje.
- Myös neuvoston ympäristötyöryhmä on käsitellyt suosituksia helmikuusta lähtien, käsittely on vielä kesken.

NEB osana komission kohtuuhintaisen asumisen pakettia

NEB-tiedonanto – visiosta toteutukseen

- Täsmentää aloitteen tavoitteet ja prioriteetit tulevaisuudessa
- Käynnistää hankkeita ja levittää NEB-työkaluja
- Mobilisoi EU-rahoitusta ja markkinoita
- **Komissiovetoinen**

Ehdotus neuvoston suosituksiksi

- Aktivoi jäsenvaltioita NEB-toimintaan
- Jalkauttaa aloitetta kansallisiin ja alueellisiin kehyksiin
- Vahvistaa monitasoista ohjausta
- **Jäsenvaltioiden vapaaehtoisuuden pohjalta toteuttama**

Komission päätavoitteena skaalata NEBiä ja siirtyä kokeiluista systeemiseen muutokseen

Poimintoja suosituksista

Rakennetun ympäristön kestävyys

- Julkisten hankintojen hyödyntäminen innovaatioiden edistäjänä, kulutuksen älykäs mittaus, kestävä vesitalous, biopohjaisten rakennusmateriaalien käytön edistäminen, olevan rakennuskannan käytön tehostaminen, ilmastonmuutoksen tuomiin sään ääri-ilmiöihin varautuminen, digitaalisten apuvälineiden käytön tehostaminen

Osallisuus ja paikallisdemokratia

- Jo tuotetun NEB-välineistön hyödyntäminen etenkin erityisryhmät huomioivalla tavalla, korostaen digitaalisia työkaluja

Kasvatus, taide ja kulttuuri

- Luovien alojen toimijoiden kytkeminen rakennetun ympäristön muutosprosesseihin

Osaaminen ja koulutus

- NEB-akatemian tulosten hyödyntäminen

Tietoisuus ja osallisuus

- NEB yhteisön kasvattaminen ja monipuolistaminen viestinnän ja tunnustusten avulla

Rahoitus

- Tiedon jakaminen NEB Facilitysta ja NEB-periaatteiden kytkeminen koheesiopolitiikkaohjelmiin, yksityisrahoituksen lisääminen, NEB-kärkihankkeen kehittäminen jäsenvaltioihin

Kansallisen NEB-koordinaation varmistaminen

Suomen kantoja NEB-suosituksista E-kirjeessä

- Suomen kannat NEBiin ja suosituksiin liittyen ovat lähtökohtaisesti myönteiset, koska aloitteella on edellytyksiä tukea puhdasta siirtymää ja uusia innovaatioita osallistavalla tavalla erityisesti paikallisella tasolla. Lisäksi NEB tukee kansallisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman toteuttamista.
- Suomi korostaa suosituksen vapaaehtoisluonnetta sekä jäsenmaiden erilaisia olosuhteita ja valmiuksia toteuttaa siihen sisältyviä toimenpiteitä.
- Asumispolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä korostetaan jäsenvaltioiden ja unionin välistä toimivallan jakoa, jonka mukaan asuntopolitiikka kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan.
- Kannatetaan olevan rakennuskannan tehokkaan käytön edistämistä sekä digitaalisten apuvälineiden hyödyntämistä resurssitehokkuuden parantamiseksi. Muistutetaan, että kaavoitus ja alueiden käyttö kuuluvat kansalliseen toimivaltaan.
- NEB:in puitteissa syntyvän koulutustarjonnan tulee perustua laatuvarmistettujen kansallisten koulutustoimijoiden omista strategisista painopisteistä nouseviin, työelämän tarpeisiin vastaaviin koulutusohjelmiin.
- Pienten ja keskisuurten organisaatioiden osallistuminen hankkeiden toteutukseen kannatettavaa, samoin kuin kulttuurialan ja luovien alojen toimijoiden osallistuminen ja monialainen yhteistyö.
- Biotalous osalta tärkeää investointeihin liittyvien lupamenettelyjä sekä biotaloustuotteiden hyväksymisprosessin sujuvoittaminen ja yksinkertaistaminen huomioiden ympäristön ja terveyden suojele.
- Rahoituksellisiin kysymyksiin otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehyskokonaisuutta.

Kiitos!

Harri Hakaste

harri.hakaste@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment